

โครงการฝึกอบรม

หลักสูตร “ การเพิ่มศักยภาพหมอดินอาสา ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ”

หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาที่ดินได้จัดตั้งหมอดินอาสา ขึ้นมาช่วยงานในการดูแลรักษาทรัพยากรดินตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ปัจจุบันมีหมอดินอาสา ประมาณ ๖๕,๐๐๐ คน เป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดิน ในระดับหมู่บ้าน ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานด้านการพัฒนาที่ดิน ตลอดจนให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในพื้นที่ในการจัดการแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน โดยหมอดินอาสา จะทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างเกษตรกรในหมู่บ้านกับกรมพัฒนาที่ดิน รวมทั้งร่วมดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน

เนื่องจาก กรมพัฒนาที่ดินมีจำนวนข้าราชการ ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ไม่มาก ไม่สามารถครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบัน มีเป็นจำนวนมาก กรมพัฒนาที่ดินจึงมีนโยบายในการพัฒนาจัดตั้งเครือข่ายหมอดินอาสา โดยยกระดับหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านที่มีศักยภาพและมีความพร้อม เต็มใจที่จะปฏิบัติงานร่วมกับกรมพัฒนาที่ดินขึ้นเป็นหมอดินอาสาประจำตำบล และหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ที่มีศักยภาพเข้มแข็งและปฏิบัติงานร่วมกับพัฒนาที่ดิน มาตลอด เพื่อให้เป็นตัวแทนกรมพัฒนาที่ดินในระดับตำบล โดยมีหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านเป็นเครือข่ายและมีเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินเป็นผู้ประสานระหว่างหมอดินอาสาตำบลกับกรมพัฒนาที่ดินเพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งให้มีการจัดตั้งหมอดินอาสาประจำอำเภอและจังหวัด โดยให้หมอดินอาสาเลือกสรรกันเอง ให้เริ่มจากจุดที่มีความพร้อมก่อน

กรมพัฒนาที่ดิน และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีโครงการที่จะต้องดำเนินการมากขึ้น โดยการดำเนินงานโครงการดังกล่าว มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและชุมชนเป็นหลักโดยกำลังเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง กรมฯ จึงได้จัดโครงการพัฒนาหมอดินอาสาขึ้นมาเพื่อสร้างและพัฒนาเครือข่ายของหมอดินอาสาให้เข้มแข็งและให้ช่วยงานกรมฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อยกระดับการทำงานของหมอดินอาสาให้สามารถปฏิบัติงานได้เสมือนเป็นเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินคนหนึ่ง จากเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการฝึกอบรม หลักสูตร “ การพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสาประจำตำบลและหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ที่มีศักยภาพเข้มแข็งฯ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ” ขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะให้แก่หมอดินอาสาต่อไป

เป้าหมาย

ดำเนินการฝึกอบรมหมอดินอาสา ประจำตำบล จำนวน ๑๐๘ ตำบล ในจังหวัดสุพรรณบุรี

วัตถุประสงค์

๑. ให้รับทราบภารกิจที่กรมพัฒนาที่ดินมอบให้ในปี ๒๕๕๙ สามารถนำไปปฏิบัติงานและพัฒนาจัดตั้งเครือข่ายหมอดินอาสา
๒. มีความรู้เข้าใจในปัญหาและสำนึกในการแก้ไขปัญหาทรัพยากรดินของท้องถิ่นร่วมกัน เข้าใจในการใช้ข้อมูลแผนที่กลุ่มชุมชน (ของตำบล) ข้อมูลแบบที่ความเหมาะสมของดิน กับพืชเศรษฐกิจ

๓. รับนโยบายการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์เป็นวาระแห่งชาติ การจัดการทรัพยากรดินที่ยั่งยืน และสามารถนำไปปฏิบัติได้

๔. สามารถได้รับการฝึกอบรมเป็นวิทยากรในการพัฒนาที่ดินด้านต่าง ๆ ได้

๕. สามารถจัดทำบัญชีครัวเรือนของตนเองได้

คุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรม

หมอดินอาสาประจำตำบล และสามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้ตลอดหลักสูตร

ระยะเวลา / สถานที่ฝึกอบรม ในการฝึกอบรม แบ่งเป็น ๒ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๔-๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ อบรมและฝึกปฏิบัติ เกี่ยวกับการลดต้นทุนการผลิตโดยใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม(LDD Test Kit) การจัดการดินและปุ๋ยรายแปลง การบริหารจัดการผลผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่(Zoning) การเข้าถึงข้อมูล สารสนเทศของกรมพัฒนาที่ดิน ผ่านเครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ ณ สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี บริเวณ อาคารฝึกอบรม ศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ๗๔ หมู่ที่ ๔ ต.ทับตีเหล็ก อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๖-๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ทักษะศึกษา/ดูงาน ณ

๑. ศูนย์วิจัยข้าวโพดข้าวฟ่างแห่งชาติ (สถานีฝึกนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์) ต.กลางดง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา
๒. ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ ต.ปากช่อง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา
๓. วัดหลวงพ่อดโต (วัดสรพงษ์) ถนนมิตรภาพ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา
๔. โรงไฟฟ้าลำตะคองชลภาวัฒนา ถนนมิตรภาพ ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา
๕. สถานีวิจัยลำตะคอง ถนนมิตรภาพ ต.หนองสาหร่าย อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)

วิธีการฝึกอบรม

- ๑ บรรยาย
- ๒ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
- ๓ สาธิต – ฝึกปฏิบัติจริง
- ๔ ศึกษาดูงานภาคสนาม

วิทยากร

๑. เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี
๒. เจ้าหน้าที่ ศูนย์วิจัยข้าวโพดข้าวฟ่างแห่งชาติ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา
ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา
โรงไฟฟ้าลำตะคองชลภาวัฒนา (โรงไฟฟ้าพลังน้ำสูบกลับ) อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา
สถานีวิจัยลำตะคอง (วว.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

ผู้รับผิดชอบดำเนินการฝึกอบรม

- ๑ ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี
- ๒ หัวหน้าหน่วยพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี ที่รับผิดชอบอำเภอนั้น ๆ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถพัฒนาเครือข่ายหมอดินอาสาประจำตำบล และหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ที่มีศักยภาพเข้มแข็งๆ ในจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนของกรมฯ ช่วยเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับ การปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตและใช้เทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อการเกษตร การใช้ปุ๋ยแบบสั่งตัด ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) ธารน้ำในไร่นา ฯลฯ รวมทั้งการถ่ายทอดข่าวสาร และการบริการ ด้านการพัฒนาที่ดิน และเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้แก่เกษตรกร ในพื้นที่ ได้อย่างทั่วถึง ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

..... ผู้เสนอโครงการ

(นายทนง ไหมเลี้ยง)

นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ

..... ผู้อนุมัติโครงการ

(นายวันชัย วงษา)

ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี

กำหนดการศึกษาดูงานนอกสถานที่
หลักสูตร การพัฒนาหมอดินอาสาประจำตำบล ปีงบประมาณ ๒๕๕๙
สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑

วันจันทร์ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

- ๐๗.๓๐ - ๐๘.๐๐ น. หมอดินอาสาประจำตำบล ลงทะเบียน รับเอกสาร เสื้อทีมหมอดิน และ
รับประทานอาหารเช้า ณ อาคารฝึกอบรม สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี
- ๐๘.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ออกเดินทางจากสถานีพัฒนาที่ดินฯ ไปยัง ศูนย์วิจัยข้าวโพดข้าวฟ่างแห่งชาติ
ต.กลางดง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา
- ๑๒.๐๐ - ๑๔.๐๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน และศึกษาดูงาน ที่ศูนย์วิจัยข้าวโพดข้าวฟ่างแห่งชาติ
- ๑๔.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. ออกจาก ศูนย์วิจัยข้าวโพดข้าวฟ่างแห่งชาติ ไปยัง ศูนย์วิจัยและถ่ายทอด
เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.ปากช่อง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา
- ๑๖.๓๐ - ๑๘.๐๐ น. ออกจาก พื้นที่ดูงานเพื่อเข้าพักที่ ที่อาคารฝึกอบรม ศูนย์วิจัยและถ่ายทอด
เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน พักผ่อนตามอัธยาศัย
- ๑๘.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. รับประทานอาหารเย็นร่วมกัน กิจกรรมหมอดินสัมพันธ์ ที่ สนามหญ้าหน้าอาคาร
ฝึกอบรม ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน อ.ปากช่อง

วันอังคารที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

- ๐๗.๐๐ - ๐๘.๓๐ น. รับประทานอาหารเช้า ที่ อาคารฝึกอบรม ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการ
พัฒนาที่ดิน
- ๐๘.๓๐ - ๑๐.๔๐ น. เดินทางจาก ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน เพื่อศึกษาดูงาน
สถานีวิจัยลำตะคอง ถนนมิตรภาพ ต.หนองสาหร่าย อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา
- ๑๐.๔๐ - ๑๓.๐๐ น. เดินทางจากสถานีวิจัยลำตะคอง เพื่อศึกษาดูงานที่ โรงไฟฟ้าลำตะคองชลภา
วัฒนา ถนนมิตรภาพ ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา (รับประทานอาหาร
กลางวัน ณ โรงไฟฟ้าลำตะคองชลภาวัฒนา)
- ๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น. เดินทางจาก โรงไฟฟ้าลำตะคองชลภาวัฒนา เพื่อศึกษาดูและนมัสการ วัดหลวงพ่อด
(วัดสรพงษ์) ถนนมิตรภาพ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา
- ๑๔.๐๐ - ๑๗.๓๐ น. เดินทางจาก วัดหลวงพ่อด (วัดสรพงษ์) มายัง สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี อ.เมือง .
จ.สุพรรณบุรี แล้วแยกย้ายกันกลับภูมิลำเนา โดยสวัสดิภาพ

หมายเหตุ

- วันแรก ให้หมอดินอาสา ใส่เสื้อทีมหมอดินอาสา “สีม่วงปุยสูตรพระราชทาน” สีส้มอิฐ หรือเสื้อหมอดินอื่นๆ ที่มี
- วันที่ ๒ มีเสื้อทีม “สีเหลืองแขนสีฟ้า” หมอดินสุพรรณ กรมพัฒนาที่ดิน แจกให้ทุกท่าน
- เตรียมชุดเสื้อผ้า เพื่อมาค้างแรม ๑ คืน ควรเตรียมร่มหรือหมวกมาเพื่อกันแดด
- หมอดินที่ต้องเดินทางกลับภูมิลำเนาไกลๆ สถานีพัฒนาที่ดิน ได้จัดเตรียมที่ เพื่อค้างคืน ในวันอาทิตย์ที่ ๑๕
พฤศจิกายน และ วันอังคารที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ อาคารฝึกอบรม สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี